

lige samarbejde og kapitel 8 om øvrige politik-områder.

Hvornår er der kvalificeret flertal?

- Det kvalificerede flertal består fra 1. november 2014 af mindst 55 % af Rådets medlemmer (medlemslandene) med til sammen mindst 65 % af EU's befolkning.
- I overgangsperioden til 1. november 2014 finder Nice-traktatens afstemningsregler anvendelse.
- Mellem 1. november 2014 og 31. marts 2017 kan et medlemsland kræve, at Nice-traktatens afstemningssystem anvendes.
- Lissabon-traktaten indfører en mindretalsbeskyttelse, hvor en række medlemslande i visse situationer kan anmode om, at forhandlingerne skal fortsættes.

Lissabon-traktaten sænker tærsklen for, hvornår der eksisterer et kvalificeret flertal af medlemslandene til at kunne træffe en beslutning. Se TEU art. 9C (art. 16). Den 1. november 2014 indføres således et system, hvor det som hovedregel vil gælde, at der for vedtagelsen af et forslag kræves et kvalificeret flertal bestående af 55% af medlemslandene i Rådet med til sammen mindst 65% af EU's befolkning. Det betyder, at der kræves et dobbelt flertal bestående af såvel medlemslande som EU-borgere for, at et forslag til ny lovgivning kan vedtages.

Landetærsklen i det dobbelte flertal sænkes således væsentligt i forhold til det eksisterende traktatgrundlag, hvor der kræves 72% af medlemslandene for at opnå et kvalificeret flertal. Befolkningskravet i det dobbelte flertal øges derimod en anelse fra de nuværende 62% til 65% i Lissabon-traktaten. Frem til den 31. marts 2017 vil et medlemsland, når der træffes beslutninger med kvalificeret flertal i Rådet, dog kunne kræve, at beslutningen træffes med den nuværende definition af et kvalificeret flertal, hvorfor det nye afstemningssystem først endegyldigt vil træde i kraft fra den 1. april 2017. I overgangsperioden indtil 1. november 2014 finder Nice-traktatens regler fortsat anvendelse.

Som en ekstra mindretalsbeskyttelse har medlemslandene besluttet at indføre en særlig mekanisme, der populært kaldes »Ioannina-mekanis-

men« opkaldt efter en tilsvarende ordning, som EU-landene enedes om under et møde i den græske by Ioannina tilbage i 1994. Mekanismen består i, at såfremt et mindretal i Rådet, der udgør mindst 3/4 af den befolkningsandel eller 3/4 af det antal medlemslande, der kræves for at udgøre et blokerende mindretal, tilkendegiver, at de modsætter sig vedtagelsen af en retsakt, skal Rådet fortsætte forhandlinger og gøre sit yderste for at finde en for mindretallet tilfredsstillende løsning. Efter den 1. april 2017 sænkes disse tærskler til 55%. Mekanismen er således ikke en adgang til veto, men en adgang til at få udsat en beslutning. I en protokol til Lissabon-traktaten fastslås det, at mekanismen, der teknisk set indføres i form af vedtagelsen af en rådsafgørelse herom, alene kan ændres med konsensus.

For at tage højde for de situationer, hvor kun nogle lande har stemmeret, f.eks. i forbindelse med forstærket samarbejde eller euroområdet, tilpasses procentdelene i det dobbelte flertal i disse tilfælde, så de kun gælder for de lande, der har stemmeret. Minimumskravet til et blokerende mindretal tilpasses ligeledes til det mindste antal, der kan udgøre et blokerende mindretal i kraft af befolkningskriteriet, plus ét medlemsland. Se TEUF art. 205, stk. 3 (art. 238).

Delegation og gennemførelse af EU-lovgivning

Et andet led i Lissabon-traktatens effektiviseringsbestrebelse er at skabe bedre rammer for udmøntningen af de politiske beslutninger. Det sker bl.a. gennem mere præcise regler for delegation af mere teknisk regelfastsættelse til Kommissionen og for Kommissionens gennemførelse af EU-lovgivning.

Kommissionen kan i en lovgivningsmæssig retsakt få delegeret beføjelse til at vedtage almenlydige, ikke-lovgivningsmæssige retsakter, der udbygger eller ændrer visse ikke-væsentlige elementer i den lovgivningsmæssige retsakt. Der er tale om en mekanisme, der kendes vedrørende adgangen til at udstede cirkulærer og bekendtgørelser i dansk forvaltning. Denne delegationsmulighed kombineres med, at Rådet og Europa-Parlamentet får kompetence til at komme med indsigelse inden for en nærmere fastsat frist, men også til helt at tilbagekalde de delegerede beføjelser. Se TEUF art. 249B (art. 290).